

Inatsisartuni ilaasortaq,
Bentiaraq Ottosen, Atassut
-/Maani

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 32 2019 tunngasumut akissut

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37-mi imm. 1 naapertorlugu apeqqutinik Naalakkersuisunut nassiussaqaarsimavutit Inuussutissalerinermut nakkutilliinermut tunngatillugu. Apeqqutitit uanga suliaasaqarfigisannut akisassanngortinneqarsimapput.

Ulloq: 30-01-2019
Suliap normua: 2019 - 1357
Akt normu: 9827623

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Naalakkersuisunut apeqqutit:

1. Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaarnermut akisussaaffimmik tigusineq ukiumut 20-25 mio. kr-inik nunatsinnut akeqassasoq Naalakkersuisut 2010-mi nalilerpaat. Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaarnermut akisussaaffimmik tigusineq suli ukiumut 20-25 mio. kr-inik akeqassasoq Naalakkersuisut suli missingiuteqqavaat?

Akissutit:

Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup oqartussaaffigilernissaanut siornatigut naatsorsukkat Savalimmiuni taassuminnga suliaasaqarfirmik oqartussaaffeqalersimanermit tunngaveqarput. Naatsorsukkat nikerarsimapput kisiani akia ukiumut 20 mio.-it 35 mio.-iillu nalaanniippoq. Taakkuli naatsorsukkat pisoqalisimapput naatsorsuutillu nutaat pisariaqalersimallutik.

2. Taamaangippat: Naalakkersuisut 2010-mi naliliinerat sunik toqqammaveqarlunilu qanoq naatsorsuinermik aallaaveqartinneqarpoq, pissutsillu suut tunngavissaritat naatsorsuinerillu taakku tunngavigineqarsinnaajunnaarnerannut patsisaappat?

Akissutit:

Taakku naatsorsuutigisat naatsorsukkallu naliliinissamut tunngaviusinnaajunnaarsimanerinit suliaasaqarfiup oqartussaaffigilernerani allaffissornikkut aningaasartuutit, ilisimasat naapertorlugit, siusinnerusukkut ilanngunneqarsimannginnerat pissutaaqataavoq. Tamassumunnga pissutaaavoq Fødevarestyrelsenip Kalaallit Nunaanni suliaasaqarfiinut aningaasartuutit Fødevarestyrelsenip suliaasaani immikkut naatsorsorneqarneq ajormata.

Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarneq tamarmiusoq oqartussaaffigineqalissapat minnerpaamik ukua pisariaqassapput:

1. Kalaallit Nunaanni inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnermut atatillugu oqartussat ilusilersugaanerannik allanngueq.
2. Suliassanut suliaqarnissamut piginnaasaqartunik atorfinitsitsineq piginnaangorsaanerlu
3. Sulisussanik aningaasanillu ilassuteqarneq.
4. Nutaanik inatsisiliorneq kiisalu aaqqiissuteqartarneq.

Aningaasaqarnikkut naatsorsukkat 2011-meersut taamaallaat oqartussaqaarfimik ingerlatsinissamut aningaasartuutunik imaqarput siuliani lu taaneqartut oqartussaqaarfiup ineriartortinnissaannut atatillugu aningaasartuutissanik eqqarsaatigineqarsimanatik.

Naalakkersuisut isumaqarput aallartinnissamut/pilersitsinissamut aningaasartuutissat suliaasaqarfiup oqartussaaffigilernissaa sioqqullugu naatsorsorneqartariqartut. Taakku naatsorsukkat akornanni inatsisip nutarternissaanut, Kalaallit Nunaanni piginnaasat tunngavigalugit Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup ineriartortinnissaanut kiisalu oqartussaaffimmik tigummiartussap pilersinnissaanut aningaasartuutissat ilaasariaqarput. Aatsaat taakku naammassineqarpata oqartussaaffiup ingerlannissaanut ukiumut aningaasartuutissat naatsorsorneqarsinnaalissapput.

3. Namminersornerullutik Oqartussat ataanni suleqatigiissitat marluk Inuussutissalerinerumut uumasunullu nakorsaqaarnermut akisussaaffiup tignerani iluaqutissanik pitsaanngequtissanillu misissueqqissaartut, taamanikkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerumullu Naalakkersuisuusup 2011-mi septembarimi KNR-imut oqaatigaa. Iluaqutit pitsaanngequtillu suut inuussutissalerinerumut uumasunullu nakorsaqaarnermut akisussaaffiup tiguneqarneranut attuumasutut nalilerneqarpat?

Akissutit:

Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup oqartussaaffigilerneratigut suliaasaqarfiit akisuut arlallit suliaasarilissavavut, taakkunaniippullu aaqqissugassat annertuut, sulisut ilinniarsimasut sullivissallu tulluurtut arlallit.

Misissuinermi 2011-meersumi suliaasaqarfiup oqartussaaffigilernissaanut atatillugu aningaasartuutissatut naatsorsukkat allassimapput. Naatsorsukkat savalimmiut modeliat naapertorlugu suliaasaqarfiup oqartussaaffigilernissaanik tunngaveqarput imatullu isikkoqarlutik:

- *"HFS katillugit ukioq naallugu sulisunik 47-nik pisariaqartitsissaaq missingersuutinilu 24.680.000 kr-nik atugassaqaassalluni - kisitsisit tamarmik ukioq 2010-mut naatsorsugaapput. Taamaak-*

kaluartoq atuisut ukiumut katillugit 8.200.000 kr.-nik akiliisarnisaat angunegassaaq, taakkunangalu nakkutilliiner-mut/nalilersuiner-mut 3.300.000 kr.-t laboratoriamullu 4.900.000 kr.-t ator-negassapput, taakkulu savalimmiut naalakkersuisuisa akitsuutaat ilanngarneqanngitsut 16.480.000 kr-usut amer-laqatigaat”

- *”Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup oqartussaaffigilerneran-
anut aningaasartuutit taassuma amerlaqatiginis-
saat amerlanerunissaalluunniit naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Tamassumunnga
pissutaavoq nakkutilliinerit misissuiartortarne-
rillu Kalaallit Nunaanni isorartussuseq pissutigalugu akisune-
rungaatsiarnissaat.”*

HFS-imut atatillugu savalimmiut Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarfiat, Heilsufrøðiliga Starvsstovan (HFS) innersuussutigineqarpoq. Oqartussaaffigilernissaanut atatillugu oqartussaaffissap pilersinnissaanut ineriartortinnissaanullu aningaasartuutissat naatsorsuiner-mi ilanngunneqanngillat.

4. Akisussaaffeqarfinnik tigusinissaq pillugu nassuiaammi qallunaat oqartussaasa Namminersorlutillu Oqartussat suleqatigiissitamik Namminersorlutik Oqartussat inuussutissaleriner-mut uumasunullu nakorsaqaarner-mut akisussaaffimmik isumaginnissinnaanera pillugu tunngavissamik naliliinissamut suliakkiissutissamik suliaqartut oqaatigineqarpoq. Qaqugu suleqatigiisitaq pilersinneqartussatut ilimagineqarpa, qaqugulu suli-aminnik naammassinissinnaasoq ilimagineqarpa?

Akissutit:

APNN 10. februar 2015-imi sulinissanut tunngavissamik pilersitsinissaq pillugu isummernissamut tunngavissamik akuerisassamik Naalakkersuisunut tunnius-sivoq. Sulinissanut tunngavissamut tassunga atatillugu nunat tamalaat akornanni suliassaqaarfiillu assigiinngitsut suleqatigalugit suleqatigiissitamik pilersitsisoqar-tussaasimavoq, taassumalu Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup oqartussaaffigilernissaanut piumasaqaatit misissortussaasimallugit. Matumanilu pingaarnertut Inuussutissalerinerup uumasunullu nakorsaqaarnerup tamarmiusup ilaannaaluunniit Kalaallit Nunaata inuussutissamik ilaatigut EU-mut tunis-aqarsinnaanera killilernagu oqartussaaffigilernissaanut suut pisariaqarner-sut misissussallugit.

Naalakkersuisut Danmarkimi Fødevarestyrelsenimut suliassaqaarfiit Kalaallit Nunaata Danmarkimit akuerineqarluni sularisai pillugit oqaloqateqartarput. Taamaattumik Naalakkersuisut kaammattuutigaat taamatut oqaloqatigiittarnerit Danmarkip suliassaqaarfiinik allanik oqartussaaffeqalernissamut ima-qalissasut-taaq. Taamaaliornikkut suliassaqaarfiup oqartussaaffigilernissaa sulissutigisinnaa-lerniassagatsigu sunniisinnaanerulissaagut ilisimasaqaarnerulerluta-lu. Matumani

assersuutigineqarsinnaapput Kalaallit Nunaanni avammut tunisassiortut nak-
kutigiartornerannut/misissoriartornerannut akuerineqarnerannullu atatillugu suli-
assat imaluunniit neqit avammut tunisassianngorlugit aggorneqarnerannut atatil-
lugu nalilersuinerit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikkulaat Jeremiassen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq

14. januar 2019

Inatsisartut Suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut imnaattunik apeqquteqarpunga:

Naalakkersuisunut apeqqutit:

1. **Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut akisussaaffimmik tigusineq ukiumut 20-25 mio. kr-inik nunatsinnut akeqassasoq Naalakkersuisut 2010-mi nalilerpaat. Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut akisussaaffimmik tigusineq suli ukiumut 20-25 mio. kr-inik akeqassasoq Naalakkersuisut suli missingiuteqqavaat?**
2. **Taamaanngippat: Naalakkersuisut 2010-mi naliliinerat sunik toqqammaveqarlunilu qanoq naatsorsuinermik aallaaveqartinneqarpoq, pissutsillu suut tunngavissaritat naatsorsuinerillu taakku tunngavigineqarsinnaajunnaarnerannut patsisaappat?**
3. **Namminersornerullutik Oqartussat ataanni suleqatigiissitat marluk Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut akisussaaffiup tiguinerani iluaqutissanik pitsaanngequtissanillu misissueqqissaartut, taamanikkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisuusup 2011-mi septembarimi KNR-imut oqaatigaa. Iluaqutit pitsaanngequtillu suut inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut akisussaaffiup tiguineqarneranut attuumasutut nalilerneqarpat?**
4. **Akisussaaffeqarfinnik tigusinissaq pillugu nassuiaammi qallunaat oqartussaasa Namminersorlutillu Oqartussat suleqatigiissitamik Namminersorlutik Oqartussat inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut akisussaaffimmik isumaginnissinnaanera pillugu tunngavissanik naliliinissamut suliakkiissutissamik suliaqartut oqaatigineqarpoq. Qaqugu suleqatigiisitaq pilersinneqartussatut ilimagineqarpa, qaqugulu suliaminnik naammassinnissinnaasoq ilimagineqarpa?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Bentiaaraq Ottosen, Atassut)

Tunngavilersuut:

UKA2015-mi Naalakkersuisut nassuiaammik ilaatigut namminersorneq pillugu inatsimmi ilanngussaq 1-mi ilaasunik oqartussaaffeqarfiit ataasiakkaat tiguineri Namminersorlutik Oqartussanut qanoq akeqarnissaanik, Namminersorlutik oqartussat oqartussaaffinnik pineqartunik illersorneqarsinnaasumik ingerlatsisinnaanerannut tunngavissat suut naammassineqarsimanissaannik kiisalu oqartussaaffinnik tigusinermi iluaqutissat pitsaanngequtissallu suunerinik qulaajaasussamik Inatsisartut peqqussuteqarput.

Nassuiaatilli naammassineqarnera sioqqullugu qinersinissaq suaarutigineqarpoq, tamannalu Inatsisartut aalajangernerata Naalakkersuisunut pituttuiunnaarneranik nassataqarpoq. Naalakkersuisulli ukiaanerani ataatsimiinnermi nassuiaammik qinersineq sioqqullugu paasissutissanik Naalakkersuisut naammassisimasaannik imaqartumik agguaassipput. Paasissutissat taakku ingammik immikkoortunik ataasiakkaanik isumaginninnermi naalagaaffiup

anigaasartuutaanik naatsorsukkanik kiisalu taakku isumagineqarnissaannut tunngavissatut ministereqarfiit naliliissutaannik imaqarput.

Taamaalilluni nassuiaat oqartussaaffinnik ataasiakkaanik tigusinermi iluaqutinik pitsaanngequtinillu naliliinernik imaqaangilaq.

Oqartussaaffinnut tiguneqarsinnaasunut inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut oqartussaaffiup (sinnera¹) ilaavoq. Tassani makku pineqarput:

- Suliffeqarfinnik inuussutissanik uumasuneersunit avammut nioqqtissiassanik tunisassiortunut malittarisassiuussineq nakkutilliinerlu, tassani aalisarnermik qalerualinnillu suliffeqarfiit ilanngullugit.
- Suliffeqarfinnik sinnikunik uumasuneersunuk tunisassiortunik / suliarinnittunik nakkutilliineq (saniatigut tunisassiat)
- Inuussutissanik uumasuneersunik eqquusuineramik avammullu nassiusuineramik maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.
- Inuussutissanik uumasuneersunik nioqqtissatut naatsorsuussaangitsunik maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.
- Uumasunik eqquusuineramik annissinermillu maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.
- Uumasuutit nappaataannik tunillaassuuttunik, tassani nappaatit uumasut inuillu akomanni tunillaassuuttut ilanngunnagit, maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.
- Uumasut nakorsaasa suliassaannik, pisinnaatitaaffiinik pisussaaffinillu maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.
- Uumasunut nakorsaatinik aammalu akuutissat aalajangersimasut atoqqusaannginnerannik maleruagassiuussineq nakkutilliinerlu.

Nassuiaammi naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni oqartussaaffinnik isumaginninnermini ilanngaaseereerluni anigaasartuutai ukiumut 1 mio. kr. missaanik annertussuseqarnerat oqaatigineqarpoq².

2010-mili oqartussaaffiup pineqartup tiguneqarnissaa Kalaallit Nunaata ukiumut 20-25 mio. kr-it missaannik anigaasartuutigissagaa Naalakkersuisut nalilerpaat³. 2011-mi taamanikkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup pineqartup ingerlanneqarnera ukiumut 25-26 mio. kr-inik akeqassasoq nalilerpaa⁴.

Kalaallit Nunaat laboratoriami atortunik pisariaqartunik pigisaqanngitsoq kiisalu Danmarkimisulli annertuukkaanik ingerlatsinermi iluaqutissaqanngitsoq, tamannalu oqartussaaffimmi tigusinermi

1 Kalaallit Nunaata siusinnerusukkat inuussutissanik nunatsinni niuerutigineqartussanik tunisassiornermik nakkutilliineq, inuussutissanik uumasuneersuunngitsunik avammut niuerneq, nappaatit uumasut inuillu akomanni tunillaassuuttut nakkutiginerat akiornerallu uumasuteqarneq kiisalu uumasunik illersuineq oqartussaaffigilerpai.

2 Pineqartumi ukiumut anigaasartuutit 6,1 mio. kr-it isertitallu 5,1 mio. kr-it pineqarput.

3 § 37 naapertorlugu apeqummut 169/2010-mut akissut

4 KNR, 23. september 2011

ingerlatsinermi aningaasartuutunik annertunerulersitsissasoq nassuiaammi allassimavoq. Pissutsillu taakku nikingassummut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nassuiaatissaavoq.

Oqaatigineqareersutut oqartussaaffimmik pineqartumik tigusermi Kalaallit Nunaannut iluaqutit pitsaanngequtillu nassuiaammi qulaajaavigineqanngillat. Taamanikkulli Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisup Namminersorlutik Oqartussani suleqatigiissitat marluk uumasunut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu tunngasunut oqartussaaffimik tigusermi iluaqutissat pitsaanngequtissallu misissoqqissaaleruttoraat KNR-mut september 2011-mi⁵ oqaatigaa.

Namminersorlutik Oqartussat pineqartup isumagisinnaanissaanut tunngavissat suut piunissaat pillugu apeqqummut tunngatillugu, qallunaat oqartussaasuisa massakkuugallartoq tamatuminnga paasissutissiisinaanngikkallarnerat nassuiaammi allassimavoq. Taamaattoq qallunaat oqartussaasui Namminersorlutillu Oqartussat suleqatigiissitamik tassanga nalilersuisussamik pilersitsinissamat suliaqaleruttornerat paasissutissiisutigineqarpoq, tassunga ilanngullugit ilaatigut immikkut ilinniagalinnik sulisussanik pisariaqartitassat, nunat tamalaat akornanni piunasaqaatinut isumaqatigiissutinullu malinneqartussanut piunasaqaatit kiisalu qarasaasiatigut atortussiatigullu pisariaqartitat.

Ullut qulit suliffiusut qaangiutsinnagit akineqarnissara kissaatigaara.

⁵

KNR, 23. september 2011